Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf

www.sakl.fi
sakl@sakl.fi

Lapinjärvi 28.4.2023

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite E 183/2022 vp

Lausunto: Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle kalatalous- ja vesiviljelysektorin energiasiirtymästä

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) antaa seuraavan lausunnon otsikkoasiassa.

EU-komission 21.2.2023 antaman tiedonannon mukaan visiona on, että viimeistään vuoteen 2050 mennessä EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan on oltava kestävä, taloudellisesti kannattava ja maailmanlaajuinen esimerkki hyvästä hallintotavasta, jolla on neutraali CO2 -jalanjälki.

Suomen kansallisena tavoitteena on vähentää hiilidioksiinipäästöt 60 % vuoteen 2030 ja olla hiilineutraaleja vuonna 2035.

Viimeisen vuoden aikana korkeat polttoaineiden hinnat ovat herättäneet keskustelua ja huolta kalastuselinkeinon piirissä. Energian hinnan nousu johti siihen, että esimerkiksi dieselpolttoaineen hinta yli kaksinkertaistui vuonna 2022 verrattuna vuoden 2021 keskihintaan.

Vastatakseen ajankohtaiseen keskusteluun, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry tilasi Tutkimuksen ja kalastuksen kumppanuushankkeen (TUKALA) puitteissa esiselvityksen kalastusaluksien vähänpäästöisistä energiaratkaisuista. Esiselvitys: Kalastusaluksien uudet vähäpäästöiset energiaratkaisut PDF

Esiselvityksen tarkoituksena oli tutkia, minkälaisia mahdollisuuksia on suomalaisissa kalastusaluksissa käyttää sähköä tai vaihtoehtoisia polttoaineita. Lähtökohtana on ollut kartoittaa aluksien nykytilanne, miettiä mahdollisia ratkaisuja, joilla tulevaisuuden alukset voisivat olla energiatehokkaampia, sekä selvittää mikä on teknologian kehitysaste tänä päivänä.

Suomalaisen kalastusaluslaivaston pienuus ja ikä tuo mukanaan erittäin suuren haasteen ja kalastusyrittäjien korkea keski-ikä vaikuttaa mahdollisuuksiin tulevaisuuden investointeihin.

Vaikka esiselvityksessä todetaan, että nykyisten kalastusyrittäjien mahdollisuudet tehdä suuria investointeja uuteen energiatekniikkaan ovat hyvin rajoitettuja, kehitys päästöttömään energiankäyttöön on pakko toteuttaa myös kalataloudessa. Jotta kalastusyrittäjillä olisi mahdollisuuksia sopeutua uusiin vaatimuksiin, tulisi mahdollisimman nopeasti aloittaa laajempi elinkeinon jatkuvuuden turvaavien ratkaisujen kehitystyö millä ylläpidetään Suomen huoltovarmuutta ja kotimaisen kalan saatavuutta.

Suomen kalatalouden energiasiirtymälle tulisi laatia mahdollisimman pian konkreettinen tiekartta.

Liiton kantana on, että siirtymä vaati merkittäviä muutoksia EU:n tukilainsäädäntöön (Euroopan meri-, vesiviljely- ja kalatalousrahaston EMKVR laivastoa koskevat tukiehdot) ja laivaston kapasiteettia koskeviin sääntöihin. Rahaston ehdot on oltava sellaisia, että ne myös käytännössä mahdollistavat investointien tekemistä energiatehokkaisiin aluksiin, sekä uusiin että olemassa oleviin. Jotta tulevaisuudessa voidaan taata kotimaisen kalan tarjonta kuluttajille, on myös suomalaisen kalastuselinkeinon toimintamahdollisuudet turvattava.

Liitto kannattaa maa- ja metsätalousministeriön esitystä Suomen kannaksi edellä mainituin huomautuksin.

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry

Kim Jordas
toimitusjohtaja